Marianna Laime-Babre, 13 gadi

Darba nosaukums- „Vagona stāsts”

Vagona stāsts

Ir 14.jūnija rīts. Es esmu agri pamodināts. Droši vien, ja tā būtu jebkura cita parasta diena, es mierīgi snaustu līdz pusdienlaikam un tad pamostos no tā, ka vilcieni jau sākuši rosīties un preču stacijas sliežu dunoņa atbalsojas tuvākajā apkārtnē. Tomēr šis rīts ir citāds. Pavisam citāds.

Stacija ir pilna ar svešiem cilvēkiem, bezkaislīgi vīri rindo koka lopu vagonus garās līnijās. Šīs līnijas iezīmējas savādi tumšas un baisas. Šorīt sliedes stacijā stiepjas kā garas, melnas, pēc laupījuma izsalkušas rokas. Es sabīstos, tā nav parastā sliežu dunoņa. Parastā, ikdienišķā sliežu dziesma skan vijīgi un nomierinoši- dun, dudun, dun, dudun- līdz izskan tālumā, atstājot aiz sevis tikai virmojošu, klusu gaisu. Es ieklausos- sliedes īd un čarkst, tās ir nemiera pilnas. Vecās lokomotīves sačukstas- priekšā būšot tāls, smeldzīgu sāpju pilns ceļš. Man ir bail. Jūtu, ka mani dēļu sāni dreb. Es noskurinos.

Mēs vedīšot cilvēkus. Cilvēkus? Lopu vagonos? Vai tas var būt? Es nekad neesmu vedis cilvēkus. Es nezinu, kas notiks. Mans dēļu pauris to nespēj aptvert.

Cilvēki sāk ierasties stacijā. Vai drīkstu lietot vārdu- ierasties, ja neviens no šiem cilvēkiem te nevēlas būt? Es gatavojos braucienam. Varbūt es šiem cilvēkiem palīdzēšu nokļūt tur, kur viņi vēlas?

Ar katru mirkli pārliecinos par pretējo- es šiem cilvēkiem nepalīdzēšu nokļūt tur, kur viņi vēlas, jo viņi jau atrodas tur, kur gribētu būt; es viņus vedīšu tur, kur viņi nevēlas nokļūt- es vedīšu viņus prom no mājām. Uz Sibīriju.

Esmu stāvgrūdām piepildīts. Es vedu bērnus, grūtnieces, jaunas un pavecākas sievietes. Un vēl es vedu viņu bēdas, viņu nopūtas un ilgas. Viņu neziņu, sāpes, izmisumu. Vecās lokomotīves stenot dveš- par šiem cilvēkiem runājot, ka viņi esot nodevēji. Bet lokomotīves tur, tālu priekšā vagoniem, neko daudz nemaz nevar spriest. Viņas, pūzdamas dūmu mutuļus, steberē un klaudzina pa sliedēm. Viņas neredz bēdas un asaras; viņas nedzird kaukšanai līdzīgo raudāšanu, kas sašķeļ nakts melnumu,

aprijot visu gaišo; viņas neredz sēru pilnās acis, kurās cerības mijas ar apjausmu, ka atpakaļ ceļa nav. Ko nodot var mazs bērns? Ko ir nodevusi sieviņa, kuras rokas ir tik grumbainas kā vecais ozols viņas pagalmā? Par šo veco ozolu viņa sapņo, pieglaužoties maniem dēļu sāniem.

Es esmu asarās izmircis. Kaut es tagad varētu izdzīt lapas- kaut mazas, mazītiņas! Kaut es varētu sakuplot un savu zaru paēnā paslēpt šīs trauslās dvēseles. Kaut es to varētu! Reiz tur, tālu atpakaļ manā Latvijā, stacijā, kur sliežu dun-dudun- dun bija tik tuvs un saprotams- es dzirdēju kā vīri stacijā smējās par neticamām lietām, sakot- tas notiks tad, kad slotas kātam izplauks lapas. Es prasīju vecajām lokomotīvēm- vai tas var notikt? Viņas tikai smaidīja un teica, ka es vēl nepazīstot dzīvi. Tagad es dzīvi pazīstu mazliet labāk. Es saprotu, ka slotas kāts neizplauks, arī mani saulē izbalējušie dēļi neizplauks, tie saplaisās no sāpēm. Bet kā es gribētu zem savām ziedošo zaru rokām ieaijāt šos bērnus, kuri vairs nav bērni, kuru saplosītās dvēseles jau pazīst dzīvi.

Es saprotu, ka mani dzelzs riteņi pat pēc šiem asaru plūdiem neizdzīs saknes un neieaugs starp sliedēm, apturot šo neprātīgo braucienu. Es varu tikai traukties līdzi lokomotīvei un uzdot mēmu jautājumu- kāpēc??? Es braucu cauri tumsai un kliedzu- kāpēc? Man aizlūzt balss. Atbildes nav.

Manī kaut kas ir salūzis. Es čukstu priekšējiem vagoniem- pasakiet lokomotīvei, lai viņa brauc tik skaļi, cik spēj, lai šajā trakajā dunoņā es nedzirdētu vaimanas, lai es nedzirdētu ārprātīgo izmisumu. Lai es nedzirdētu pats sevi. Mēs traucamies tukšumā.

Dievs, es tevi lūdzu- apturi šo braucienu.

Mēs nonākam gala mērķī. Es apstājos. Daudzi no tiem, ko es vedu, ir miruši. Daudzi vēl ir dzīvi, bet tomēr miruši.

Viņu mājas ir tikai tāls sapnis. Sapnis par atgriešanos.

Es ceru, ka no maniem dēļiem kāds uztaisīs kuģi vai lielu laivu ar sārtām burām. Tad es traukšos tur, aiz horizonta, līdz pašam galam, līdz pasaules malai. Varbūt tur nebūs sāpju? Varbūt tur būs tā vieta, kur es izdzīšu asnus un saplaukšu ziedos? Varbūt saplaucis ziedos es spēšu atdzīvināt sapni par mājām? Latvija. Mana Latvija. Dun, dudun, dun.